Dosarul nr. 2-234/2023 /2-23012501-38-2-26012023-1/

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

Emisă la **07 martie 2023** în mun. Orhei
Hotârîrea întocmită integral la **20 martie 2023**

Judecătorul Judecătoriei Orhei (sediul Central), Eugeniu Ciubotaru, examinând cererea cu valoare redusă depusă de societatea cu răspundere limitată „Microinvest" împotriva copârâților Angela Buga și Constantin Buga cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

în sediul instanței, în procedura cererilor cu valoare redusă, în baza materialelor anexate la dosar, a soluționat cauza civilă la cererea înaintată de societatea cu răspundere limitată "Microinvest" împotriva copârâților Angela Buga și Constantin Buga cu privire la încasarea datoriei formată în baza contractului de credit nr. 19030011906 din 17 iulie 2019 și acordul adițional nr. 1CO din 17 iunie 2020 și compensarea cheltuielilor de judecată sub forma plății taxei de stat în sumă de 425,60 lei,-

a c o n s t a t a t :

Argumentele părților procesului:

La 25 ianuarie 2023, societatea cu răspundere limitată "Microinvest" s-a adresat Judecătoriei Orhei cu o cerere de chemare în judecată împotriva copârâților Angela Buga și Constantin Buga cu privire la încasarea datoriei formată în baza contractului de credit nr. 19030011906 din 17 iulie 2019, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor respective, reclamanta a indicat că la 17 iulie 2019, reclamanta a încheiat cu Angela Buga contractul de credit nr. 19030011906. În baza acestei convenții, pârâta a primit un credit în sumă de 30000 lei, cu o dobândă stabilită în mărime de 14% anual cu scadența, conform graficului de rambursare.

A specificat societatea cu răspundere limitată „Microinvest" că prin ordinul de eliberare a numerarului nr. 695 din 17 iulie 2019, reclamanta și-a executat obligația și a transmis suma de bani conform contractului de credit.

Societatea comercială reclamantă a mai adăugat că potrivit pct. 1.4 din contract, părțile au prevăzut că debitorul va achita un comision de administrare lunară a creditului în mărime de 2,90%, care se calculează din soldul creditului.

Potrivit pct. 6.1 din contract, părțile au prevăzut că pentru neachitarea în termen a creditului, creditorul este în drept să calculeze iar debitorul va achita creditorului o penalitate în mărime de 20 lei din suma restantă, calculată de la creditul r4estant pentru fiecare zi de întârziere începând cu prima zi de restanță și până la data achitării efective a plății.

A mai menționat societatea reclamantă că în vederea garantării executării obligațiilor asumate conform contractului de credit și anume rambursarea soldului, dobânzilor, penalităților și a altor plăți aferente, a fost semnat contractul de fidejusiune prin care Constantin Buga s-a obligat solidar.

Reclamanta conchide că în perioada de până la depunerea cererii de chemare în judecată, pârâții au înregistrat în repetate rânduri datorii la tranșele creditului și dobânda aferentă. Despre acest fapt, pârâții au fost înștiințați prin telefon și în scris, prin scrisori de avertizare, însă fără rezultat.

În scopul soluționării extrajudiciare a litigiului, reclamanta a preîntîmpinat pârâții despre existența și mărimea datoriilor, despre obligațiunea de a restitui suma creditului și de a plăti dobânzile aferente și penalitățile, precum și despre intenția reclamantei de a acționa în judecată.

Într-un final, reclamanta „Microinvest„ SRL a solicitat încasarea, în mod solidar, de la pârâții Angela Buga și Constantin Buga a datoriei în mărime de 14186,37 lei, formată din 12243,40 lei - soldul creditului; 225,63 lei - dobânda aferentă; 597,34 lei - comision; 1120 lei - penalitatea) și compensarea cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în mărime de 425,60 lei.

Pârâții, Angela Buga și Constantin Buga, fiind înștiințați legal, prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție a corespondenței (f.d.44-45), despre necesitatea prezentării referinței și a înscrisurilor ce ar proba poziția lor față de pretențiile din acțiune, în termenul acordat, au omis să se conformeze cerințelor.

Judecătorul nu a solicitat prezentarea părților în ședință de judecată, problema fiind soluționată pe baza materialelor anexate la dosar.

Aprecierea judecătorului:

Studiind materialele dosarului, judecătorul consideră necesar de a respinge acțiunea societății cu răspundere limitată ”Microinvest” împotriva Angelei Buga și Constantin Buga cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, din următoarele considerente.

Art. 276^2 alin. (3) Cod de procedură civilă stipulează că dispoziţiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispoziţiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

În corespundere cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Din materialele dosarului s-a constatat fără echivoc că la 17 iulie 2019, între OCN "Microinvest" SRL şi Angela Buga, în calitate de debitor (împrumutat), a fost încheiat contactul de credit nr. 19030011906 (f.d.13-17). Potrivit anexei acestei convenții (Informație precontractuală) (f.d.10), reclamanta a acordat pârâtei, suma de 30000 lei, pe un termen maxim de 36 luni, cu stabilirea unei dobânzi aferente creditului de 14 %, coeficientul dobânzii anuale efective (DAE) constituind 61,20 %.

În aceeași zi, adică la 17 iulie 2019, între organizația de creditare „Microinvest" societate cu răspundere limitată și Constantin Buga a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 19030011906 F1. Conform pct. 1.1 al convenției, fidejusorul garantează cu întreg patrimoniul lui prezent și viitor, executarea în mod solidar cu Angela Buga, a obligațiilor asumate de către debitor în baza contractului de credit nr. 19030011906 din 17 iulie 2019 (f.d.19-20).

Totodată, potrivit acordului adițional nr. 1CO la contractul nr. 19030011906 din 17 iulie 2019, semnat la 17 iunie 2020, între societatea reclamantă „Microinvest" SRL și Angela Buga, Constantin Buga, la pct. 5 s-a stabilit că în punctul 4.4 din contract, sintagma „Dobânda anuală efectivă (DAE) și valoarea totală plătibilă de debitor 61,2% anual, 57652,69 lei" se substituie cu sintagma „Dobânda anuală efectivă (DAE) și valoarea totală plătibilă de debitor 60,68% anual, 59460,90 lei" (f.d.23-24). Concomitent, a fost modificat și graficul de rambursare a creditului (f.d.25).

Potrivit certificatului de creanță în baza contractului de credit nr. 19030011906, prezentat de către societatea comercială reclamantă, copârâții Angela Buga și Constantin Buga, înregistrează datorii, suma debitoare totală constituind 14186,37 lei (f.d.34).

Enumerînd circumstanțele de fapt, ab initio, este lesne de relevat că în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art. 775 Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispoziţiile alin. (1).

Art. 776 Cod civil statuează că obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Din prevederile art. 858 alin. (1), (2) Cod civil rezidă că temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art. 1763 Cod civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizaţie de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiţia rambursării ei, a plăţii dobînzii şi a altor plăţi aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziţiona o creanţă sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanţii. Contractul de credit se încheie în scris. Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul. Dispoziţiile prezentei secţiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizaţii de creditare nebancară, precum şi alte organizaţii care acordă credite în baza legii.

Potrivit art. 1247 alin. (1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluţiunea împrumutului, iar conform art. 1248 alin. (1), (2) Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispoziţiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobînzii aferente în condiţiile stabilite la art. 864 alin. (2) şi (4).

Reieșind din circumstanțele de fapt și normele de drept reținute supra, judecătorul ajunge la concluzia că între părțile litigiului, s-a stabilit un raport juridic în baza contractului sinalagmatic în care fiecare dintre părți s-a obligat reciproc, astfel încît obligaţia fiecăreia din ele să fie corelativă obligaţiei celeilalte.

Din materialele cauzei, se confirmă transmiterea de către reclamantă în beneficiul pârâtei Angela Buga a sumei în mărime de 30000 lei (f.d.21). Astfel, organizația de creditare nebancară ”Microinvest” societate cu răspundere limitată și-a îndeplinit obligaţiile asumate faţă de împrumutat, potrivit contractului.

Pârâții, Angela Buga și Constantin Buga, din contractul părților semnat la 17 iulie 2019 și acordul adițional nr.1CO la contractul nr.190300011906 din 17 iulie 2019, semnat la 17 iunie 2020, urmau să ramburseze societății reclamante „Microinvest” SRL, suma principală a creditului în mărime de 30000 lei, dobânda în mărime de 8453,12 lei,

comisionul în mărime de 21007,78 lei, precum și penalitățile calculate de împrumutător în caz de întârziere (f.d.25).

Conform certificatului de creanță, pârâții au efectuat în contul stingerii datoriilor suma de 46997,81 lei, care a fost repartizată de creditor în felul următor, 17756,60 lei - corpul împrumutului, 7780,99 lei - dobânda, 1999,40 lei - penalitatea și 19460,82 lei - comision (f.d.34).

Subsecvent, judecătorul accentuează că părțile, au inserat în contract clauze cu privire la dobînda atribuită împrumutătorului. Astfel, în contractul nr. 19030011906 din 17 iulie 2019, încheiat între OCN ”Microinvest” SRL și Angela Buga, plățile debitorului, constau din împrumut, comision și dobîndă.

In concreto, judecătorul remarcă că în speță, SRL ”Microinvest” prin contractul de credit nr. 19030011906 din 17 iulie 2019 și acordul additional la acesta, a calculat pentru încasare 60,68 % anual dobânzi (DAE). Astfel, în contractul nr. 19030011906 din 17 iulie 2019, încheiat între ”Microinvest” SRL și Angela Buga, toate plățile debitorului, pe lîngă dobîndă, mai erau formate sub formă de comision.

În această parte, care ține nemijlocit de clauzele cu privire la comision, trebuie de punctat că reieşind din modalitatea de expunere, volumul, forma de redactare a principalelor condiţii ale contractului de credit, judecătorul apreciază că acestea reprezintă clauze redactate din timp de către împrumutător, pregătite pentru o multitudine de contracte şi fără posibilitate de negociere din partea împrumutatului. Or, pentru reclamantă acordarea împrumuturilor persoanelor fizice reprezintă o activitate de bază și respectiv, contractul încheiat cu Angela Buga reprezintă un contract de consum a împrumutului preformulat, de adeziune și în privinţa acestuia sunt aplicabile dispoziţiile Codului civil privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii.

Conform art.1073 alin. (1) Cod civil, într-un contract dintre profesioniști, clauza propusă de către o parte care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este prevăzută la art. 1077 și deviază considerabil, contrar bunei-credințe, de la bunele practici comerciale.

Art. 1076 alin. (1) Cod civil tranșant prevede că clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută, iar art. 1077 alin. (1) pct. 4) lit. a) Cod civil stipulează că sânt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect, faptul că contractul generează obligații în sarcina consumatorului, dar nu generează obligații în sarcina profesionistului.

Totodată, potrivit art.1077 alin. (1) pct. 6) Cod civil, sânt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect, solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități

disproporționate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale.

Potrivit art. 1081 alin. (4) Cod civil, orice clauză contrară dispozițiilor prezentului capitol este lovită de nulitate absolută.

Conform art. 874 din Codul civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin. (2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Din cele expuse supra, judecătorul constată fără echivoc că acest comision nu a fost în niciun fel negociat cu Angela Buga. Mai mult, SRL „Microinvest" nu a oferit nici măcar un singur criteriu pentru a clarifica modul de calcul al acestui comision, din ce constă activitatea întreprinderii, care sunt serviciile prestate la monitorizarea și administrarea împrumutului, pentru care se încasează comisioanele și nici pentru care servicii se încasează aceste comisioane, scopul pentru care a fost perceput comisionul (alte taxe), destinația acestuia, astfel, încât să ofere consumatorului toate informațiile necesare in raport de care ultimul alege să încheie sau nu contractul respectiv. La fel, urmează să se specifice care sunt operațiunile concrete, pe care creditorul se obligă să le efectueze, în schimbul acestor comisioane. Creditorul urmează să furnizeze servicii care constituie o contraprestație și care să justifice perceperea acestui comision, în plus, redactarea acestor clauze să nu fie lipsită de claritate. Cuprinsul contractului urmează să conțină precizări cu privire la fundamentul perceperii acestui comision ori destinației acestuia, să conțină în mod transparent motivele care justifică remunerația corespunzătoare acestui comision, în condițiile în care se contestă că creditorul este obligat să furnizeze o contraprestație reală, pentru a obține comisionul menționat. Deşi comisionul face parte din costul total al contractului de credit, clauza ce reglementează perceperea acestuia poate fi analizată în condițiile în care ea nu este exprimată în mod clar şi inteligibil, lăsând loc la echivoc.

Așadar, judecătorul ajunge la concluzia că sumele pretinse cu titlu de comision reprezintă o dobândă camuflată care are scopul clar, de a ademeni clienții prin stabilirea unei dobînzi declarate mai redusă.

In concreto, judecătorul remarcă că în speță, SRL "Microinvest" prin contractul de credit nr. 19030011906 din 17 iunie 2020 a calculat pentru încasare 60,68 % anual dobânzi (DAE), dintre care doar 14% fiind indicate ca dobândă, în rest aceasta fiind disimulată sub denumirea de comision.

În condiţiile enunţate, judecătorul conchide că clauzele cu privire la comision sunt nenegociate de părți, abuzive și respectiv urmează a fi anulate. Or, caracterul de adeziune al contractului şi inexistenţa unui consimţământ valabil, impun declararea, ex oficio, de

către instanță a nulității clauzelor abuzive care impun dobânzi camuflate sub denumirea de ”comision”. Or, pârâții nu a avut posibilitatea reală de a lua cunoștință cu prevederile contractului de credit preformulat, încheiat cu un profesionist, și anume nu a negociat asupra factorilor ce îi vor influența creditul, costurile, comisioanele, ce ulterior i-au fost puse în sarcină.

Respectiv, clauza cu privire la ”comision” este formulată în termeni neclari (deși în esență reprezintă o dobîndă camuflată, însă prin formulare se încearcă a-i atribui o altă funcție) și derogă de la prevederile de bază stabilite în art. 874 Cod civil, potrivit cărora dobînda trebuie să fie într-o relație rezonabilă cu rata de bază stabilită de BNM.

Sintetizînd toate cele relevate supra, judecătorul conchide că clauzele cu privire la ”comision” sunt lovite de nulitate absolută și sumele pretinse cu acest titlu nu urmează a fi încasate de la consumatorii, Angela Buga și Constantin Buga (cele deja reținute (suma de 19480,82 lei), urmează a fi deduse din corpul împrumutului).

Așadar, judecătorul conchide că în speță, dobînda anuală efectivă urmează a fi constituită și calculată doar din dobînda contractuală în mărime de 14% anual, stabilită în cadrul contractului cu nr. 19030011906 din 17 iunie 2019, și anume suma de 8453,12.

În consecință, judecătorul punctează că potrivit certificatului privind datoria și achitările cet. Angela Buga și Constantin Buga conform contractului de împrumut nr. 19030011906 din 17 iulie 2019 (f.d.34), pârâții au achitat în contul creditorului său suma de 46997,81 lei. Din graficul de rambursare a împrumutului, rezultă că 19460,82 din suma achitată a fost reținută cu titlu de comision, pe care judecătorul l-a declarat nul supra. În situația creată, judecătorul constată necesitatea de a redistribui suma de 19460,82 lei în contul stingerii datoriei de bază.

În asemenea circumstanțe, un simplu calcul, arată că pârâții Angela Buga și Constantin Buga, în situația inexistenței clauzelor abuzive din contract, nu ar fi acumulat nicio datorie (30000 lei suma împrumutului + 8453,12 lei dobânda contractuală, pe cînd s-a rambursat suma de 46997,81 lei). Cu alte cuvinte, din circumstanțele relevate supra, rezidă că pârâții și-au onorat anticipat obligațiile ce le incumbă, anume de a restitui suma împrumutului și dobînda aferentă.

Drept consecință, judecătorul constatînd că Angela Buga a stins anticipat datoria față de SRL ”Microinvest”, urmează să respingă pretențiile reclamantei cu privire la încasarea datoriei.

Luînd în calcul cele menţionate, deoarece clauzele cu privire la comision sunt nule, neavenite și au fost încasate anterior nejustificat de la consumatorii Angela Buga și Constantin Buga, judecătorul a ajuns la concluzia de a respinge ca neîntemeiată acțiunea din motivul inexistenței (achitării) datoriei de 14186,37 lei în baza contractului de împrumut nr. 19030011906 din 17 iulie 2019.

Subsecvent, judecătorul remarcă că respingerea pretenției de bază (încasarea datoriei), are drept consecință și respingerea pretenției cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 425,60 lei, deoarece, în corespundere cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.

Respectiv, din norma indicată, emiterea unei hotărîri de respingere integrală a acțiunii, decade pârâții Angela Buga și Constantin Buga, din obligația de a compensa reclamantei cheltuielile de judecare a pricinii.

În contextul celor enumerate supra, în conformitate cu art. art. 38, 90, 94, 100, 241, 276^2-276^4 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, judecătorul, –

h o t ă r ă ş t e :

Cererea cu valoare redusă depusă de societatea cu răspundere limitată „Microinvest” împotriva copârâților Angela Buga și Constantin Buga cu privire la încasarea datoriei datoriei derivată din contractul de credit nr. 19030011906 din 17 iulie 2019 și acordul adițional nr. 1CO din 17 iunie 2020 și compensarea cheltuielilor de judecată sub forma plății taxei de stat în sumă de 425,60 lei, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Orhei (sediul Central).

Judecătorul /semnătura/ Eugeniu Ciubotaru

Copia corespunde originalului, judecător Eugeniu Ciubotaru